

Κανόνες συμπεριφοράς καθημερινής επικοινωνίας με άτομα με αναπηρία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Université de Macédoine, Thessaloniki, Grèce
Chaire UNESCO de Politique Interculturelle
pour une citoyenneté active et solidaire

Γεννητήριος Μουσείο της
Θεσσαλονίκης, Ελλάδα
Επίσημο UNESCO διαπιστευμένο κέντρο
για μια δραστήρια και αλληλεγγύη διαπολιτισμική

Η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας – Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, ανταποκρινόμενη στο αίτημα της έδρας της UNESCO του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, προχώρησε στην έκδοση αυτού του σύντομου οδηγού στην ελληνική γλώσσα. Περιέχει δεκαοκτώ κανόνες συμπεριφοράς καθημερινής επικοινωνίας με άτομα με αναπηρία.

Το κείμενο αποτελεί μετάφραση από τα αγγλικά της αντίστοιχης έκδοσης της Κροατικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία. Η ορθότητα των όρων που χρησιμοποιούνται έχει ελεγχθεί από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ).

III. Izdanje

Κροατία, Ζάγκρεμπ, Μάρτιος 2003

ORIGINAL AND AUTHORS RIGHTS:

Croatian Union of Physically
Disabled Persons Associations

Κροατική Συνομοσπονδία
Ατόμων με Αναπηρία

1000 Zagreb, Sostariceva 8,
Croatia, τηλ/φαξ: (01)4812-004

Αν και ένας στους δέκα ανθρώπους έχει κάποιου είδους αναπηρία, οι άνθρωποι συνήθως νιώθουν αμηχανία όταν συναντούν ένα τέτοιο άτομο. Λόγω της ανεπαρκούς γνώσης των αναγκών τους και των περιορισμών τους, των τρόπων που προσφέρεται και λαμβάνεται βοήθεια και λόγω της προκατάληψης ή του φόβου για το άγνωστο, οι άνθρωποι είναι απρόθυμοι να επικοινωνήσουν και να προσφέρουν βοήθεια σε άτομα με αναπηρία. Σχεδιάσαμε αυτό το βιβλίο κανόνων συμπεριφοράς οδηγούμενοι από την επιθυμία να βελτιωθεί η καθημερινή ζωή των ατόμων με αναπηρία και να εμπνεύσουμε τους ανθρώπους να επικοινωνήσουν μαζί μας χωρίς φόβο. Συνιστούμε επίσης εγκάρδια το παρόν βιβλίο στα άτομα με αναπηρία.

1

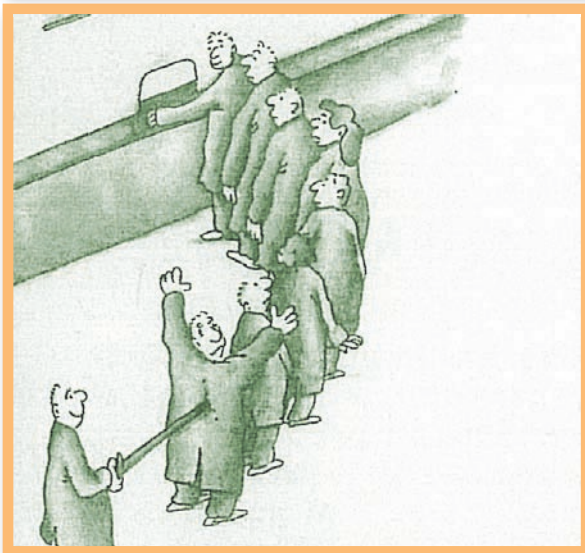
1. Αν κρίνετε ότι υπάρχει ανάγκη να βοηθήσετε ένα άτομο με αναπηρία, ρωτήστε τον/την ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να το κάνετε.
2. Όταν συστήνεστε σε ένα άτομο με τεχνητό ή ακρωτηριασμένο χέρι, μην αποφεύγετε να του δώσετε το χέρι σας. Δώστε το αριστερό σας χέρι ή αγγίξτε τον/την με μια φιλική χειρονομία.
3. Μιλήστε απευθείας στο άτομο με αναπηρία παρά μέσω γονέα, συνεργάτη, συνοδού ή διερμηνέα.
4. Μιλήστε φυσιολογικά, χρησιμοποιώντας κοινές εκφράσεις όπως «τα λέμε», «πρέπει να προλάβω», «θα έχεις νέα μου σύντομα»- ανεξάρτητα από την αναπηρία που έχει το άτομο αυτό. Μην φοβάστε να χρησιμοποιήσετε λάθος λέξεις.
5. Αν μιλάτε για λίγο με άτομο σε αναπηρικό καρότσι προσαρτήστε να χαμηλώσετε στο ύψος του, ώστε να αποκτήσετε οπτική επαφή.

6. Επικεντρώστε την προσοχή σας σε άτομο με προβλήματα ομιλίας. Αν δεν καταλαβαίνετε τι λέει το άτομο αυτό, ζητήστε του/της να το επαναλάβει. Μην προσποιείστε ότι καταλάβατε.
7. Μιλάτε αργά και καθαρά σε ένα άτομο με προβλήματα ακοής. Μην φωνάζετε και μη μιλάτε μέσα στο αυτί του/της. Οι εκφράσεις του προσώπου σας και οι κινήσεις των χειλιών σας βοηθάνε το άτομο με προβλήματα ακοής να σας καταλάβει. Αν εξακολουθείτε να μην είστε δίγυροι ότι σας κατάλαβε, σημειώστε ό,τι θέλετε να πείτε.
8. Όταν χαιρετάτε ένα τυφλό άτομο ή άτομο με μειωμένη όραση, πείτε του/ της το όνομά σας. Αν του/της προσφέρετε βοήθεια στο περπάτημα, αφήστε τον/την να ακουμπήσει στο βραχιόνά σας.
9. Άτομα με προβλήματα ακοής ή όρασης μπορούν να επικοινωνήσουν επίσης και μέσω της αίσθησης της αφής. Αν συναντήσετε ένα τέτοιο άτομο, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του σχηματίζοντας κεφαλαία γράμματα στην παλάμη του/της.

13

10. Αν δεν έχετε οικειότητα με ένα άτομο με αναπηρία αποφύγετε να τον/ την ρωτήσετε για την αναπηρία του/της ή τις αιτίες της.

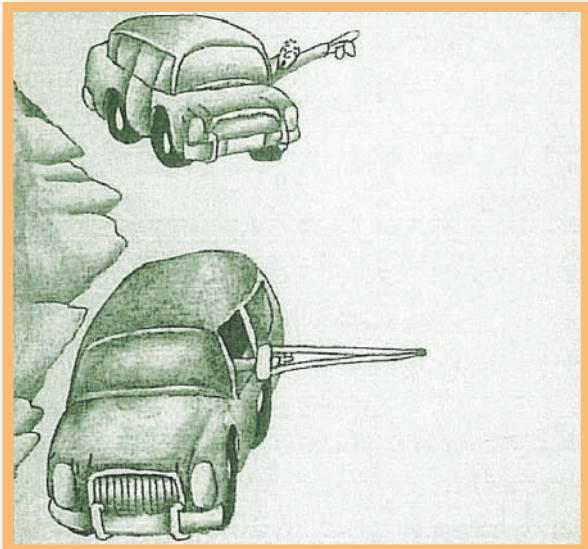
11. Να είστε διακριτικός και υπομονετικός, ένα άτομο με αναπηρία μπορεί να χρειαστεί περισσότερο χρόνο για να κάνει κάτι.

12. Μην επαινείτε υπερβολικά ένα άτομο με αναπηρία που εκτελεί φυσιολογικές καθημερινές εργασίες.

13. Ενώ περιμένετε στη γραμμή, παραχωρήστε τη θέση σας σε ένα άτομο με αναπηρία ή μεσολαβήστε ώστε το άτομο αυτό να προχωρήσει μπροστά στη σειρά και μην δέκεστε ακριβώς μπροστά του σε πολύ κοντινή απόσταση.

14. Όταν χρησιμοποιείτε μέσα μαζικής μεταφοράς προσφέρετε τη θέση σας στο άτομο με αναπηρία. Βοηθήστε το να επιβιβαστεί ή να αποβιβαστεί από το λεωφορείο, το τραμ ή το αεροπλάνο, αφού πρώτα ρωτήσετε με ποιόν τρόπο μπορείτε να βοηθήσετε καλύτερα.

17

15. Μην αγχίζετε τα ορθοπεδικά βοηθήματα (πατερίτσες, μπαστούνι, αναπηρικό καροτσάκι), παρά μόνο αν σας έχει ζητηθεί. Μην στηρίζετε σε αναπηρικό καρότσι, είναι μέρος του προσωπικού χώρου του ατόμου που το χρησιμοποιεί. Όταν συνοδεύετε άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο, μη κρεμάτε στο αμαξίδιο του/της την τσάντα σας ή σακούλες με ψώνια προκειμένου να ελαφρώσετε τα χέρια σας. Το αναπηρικό αμαξίδιο και τα λοιπά τεχνικά βοηθήματα θεωρούνται ως «προέκταση του σώματος» του ατόμου με αναπηρία και αντικαθιστούν τη λειτουργία των μελών του σώματος που δεν λειτουργούν.

16. Μην χαϊδεύετε ένα σκύλο-βοηθό ατόμου με αναπηρία ενόσω «εργάζεται». Ζητήστε άδεια από τον ιδιοκτήτη.

17. Προέξτε τους οδηγούς αυτοκινήτων που φέρουν το αναπηρικό δήμα. Όταν βλέπετε ένα αυτοκίνητο που φέρει το αυτοκόλλητο με την αναπηρική καρέκλα στο μπροστινό ή πίσω τζάμι, αυξήστε την απόσταση, χαμηλώστε ταχύτητα και να είστε πιο προσεκτικοί. Θυμηθείτε ότι ένα άτομο με αναπηρία μπορεί να αρχει να εκτελέσει μερικές ενέργειες. Μην παρκάρετε σε μέρη που είναι καθορισμένα με τα δήματα πρόσβασης αναπηρικού καροτσιού και μπροστά σε ράμπες πρόσβασης σε πεζοδρόμια ή σε καταστήματα.

18. Μην δείχνετε οίκτο σε άτομα με αναπηρία. Συμπεριφερθείτε τους σαν ίσους, γιατί αυτό είναι. Όταν συνοδεύετε ένα παιδί που λόγω αθώας περιέργειας ρωτήσει για τον άνθρωπο με αναπηρία που τυγχάνει να είναι δίπλα σας, εξηγείστε του όσο πιο απλά μπορείτε ό,τι γνωρίζετε για το συγκεκριμένο είδος αναπηρίας. Μην αποτρέπετε το παιδί από το να κοιτάζει τον άνθρωπο με αναπηρία ή να σας ρωτήσει σχετικά.

Αν θέλετε

να κάνετε περισσότερα...

Όποτε μπορείτε, προσπαθήστε να συμβάλλετε στην προώθηση της ισότητας για τα άτομα με αναπηρία. Ελπίζουμε το βιβλίο κανόνων συμπεριφοράς να αποτελέσει ένα καλό σημείο εκκίνησης

Πρωθήστε αυτό το έντυπο

Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2008